

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון תקע"ח
עש"ק פ' ויקהל-פקודי, פ' החודש,
ז"ך אדר, מבה"ח ניסן ה'תשע"ג

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חיילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שישים ושתיים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וק"י שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"י"ר

לזכות

החייל ב"צבאות השם" מנחם מענדל שי'
ליום הולדתו התשיעי לאוי"ש"ט,
ש"ק פ' ויק"פ, ז"ך אדר ה' תהא שנת עת הגאולה

ולזכות

אחיותיו החיילות ב"צבאות השם"
נשמה ברכה, עלי' בלא ואמונה ליבא תחינה
ואחיהם החייל ב"צבאות השם"
נתנאל שלמה ישעי' יונה שיחי'

ולזכות הוריהם

הו"ח ר' יהונתן חיים וזוגתו מרת שרה רחל שיחיו נסים

*

נדפס ע"י זקניהם

הו"ח ר' עמוס וזוגתו מרת רישא שיחיו נסים

* * *

לזכות

הו"ח ר' משה הכהן בן מרגריט שיחי' דוויק
לרגל יום ההולדת שלו, ביום כ"ט אדר
הו"ח ר' יצחק צבי הירש בן חנה שיחי' וויינער
לרגל יום ההולדת שלו, ביום כ"ט אדר
לאריכות ימים ושנים טובות עד ביאת גואל צדק
ומתוך בריאות הנכונה ולשנת ברכה והצלחה בגו"ר

*

נדפס ע"י משפחתם שיחיו

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ פנחס זליג ב"ר יצחק ז"ל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה ולע"נ יוסף ב"ר ארי' ע"ה

ו"הקיצו ורננו שוכני עפ"ר והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו – לשפע ברכות עד בלי די

בשבת זו מודגשת יותר האמונה והצפי' למשיח

בקשר עם פ' השבוע, לפנינו צילום מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על שיחות ש"פ ויקהל-פקודי, פ' החודש, מבה"ח ניסן, ז"ך אדר ה'תש"נ – כקביעות שנה זו (נדפסו בסה"ש תש"נ ח"ב ע' 366 ואילך)

פענוח התיבות שהוסיף כ"ק אד"ש מה"מ בכת"ק (באו בהדגשה):

בפרשת השבוע – ויקהל-פקודי – שבה מדובר אודות עשיית והקמת המשכן בפועל ממש, ששלימותו הוא ב"מקדש אדני-כוננו ידיך", בביהמ"ק השלישי. וכמרומו גם במ"ש אלה פקודי המשכן משכן, שתי פעמים, רמז למקדש שנתמשכן בשני חורבנין' . .

ובהזמן בשנה – שבת מברכים חודש ניסן, ויתירה מזה, שקורין בו "החודש הזה לכם וגו'", "חודש של גאולה", שבו נגאלו ישראל ממצרים, ו"כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", שגם הגאולה האמיתית והשלימה תהי' בחודש ניסן, כמארז"ל "בניסן נגאלו בניסן עתידין להגאל", כולל גם – שהגאולה תהי' באופן ד"ניסן", שיש בו ב' נוני"ן, שרומז ל"נסי נסים", וכמרומו גם ב"אראנו נפלאות", "נפלאות" גם לגבי הנסים דימי צאתך מארמ"צ, ועד לנו"ן פלאות.

והקשר והשייכות דפרשת השבוע לזמן השנה מודגש יותר בהמפורש בפרשת השבוע (בשיעור דיום הש"ק) שהקמת המשכן היתה בר"ח ניסן – "ויהי בחודש הראשון בשנה השנית באחד לחודש (ר"ח ניסן) הוקם המשכן", ודוגמתו גם בנוגע לביהמ"ק השלישי – כמפורש בהפטורה הנאמרת בשבת זה בברכות ובציבור "בראשון באחד לחודש גו' וחטאת את המשכן", החינוך דביהמ"ק השלישי.

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' משה נחום בהרה"ח ר' מרדכי מענדל ע"ה קדנר

נפטר כ"ב ניסן – אחרון של פסח, ה'תשע"א

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכס, בגאולה האמיתית והשלימה

בשבת זו צריכה להיות הדגשה מיוחדת ו"שטורעם" על הגאולה

לכאורה מהי התועלת כדיבור על הגאולה לאחר שכבר דובר בזה פעמים רבות ללא הזזה כלל, עד שלא נגע ולא פגע?!... ● גם כאשר מנגנים וצועקים כו', הן ע"י הדיבור והניגון כפה והן עי"ז שמטפחין בידים - אין זה אלא מן השפה ולחוץ, וכנראה, גם מן הידים ולחוץ... ● מכיון שמדובר אודות ענין של פיקוח-נפש, הרי, חובה לעשות את הכל גם על הספק וספק ספיקא, אפילו אלף ספיקות! ולכן, ממשיכים לדבר בזה מתוך עקשנות כו', שמא כולי האי ואולי יפעלו הדברים פעולתם ● משיחת ש"פ ויק"פ, החודש, מבה"ח ניסן ה'תשמ"ז - בלתי מוגה

א. ענינו המיוחד של ר"ח ניסן הוא – ענין הגאולה, כמארז"ל "משבחר הקב"ה בעולמו קבע בו ראשי חדשים ושנים, וכשבחר ביעקב ובניו קבע בו ראש חודש של גאולה, שבו נגאלו ישראל ממצרים ובו עתידין ליגאל, שנאמר² כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות".

ומזה מובן שבעמדנו בשבת מברכים ר"ח ניסן, שבו נמשכת הברכה לר"ח ניסן – צריכה להיות הדגשה מיוחדת ו"שטורעם" מיוחד בנוגע לענין הגאולה, "בניסן עתידין ליגאל"³.

ובפרטיות יותר, "השטורעם" ע"ד הגאולה הוא – הן בנוגע לכך שבודאי הגיע כבר זמן הגאולה, והן בנוגע לכך שהגאולה צריכה להיות בפועל ובפשטות ממש, אשר, ב' ענינים אלו מודגשים גם בגאולה ממצרים, ועד"ז בנוגע לגאולה העתידה, כדלקמן.

ב. בנוגע לזמן הגאולה:

אודות זמן הגאולה – אמרו חז"ל⁴ "כיון שהגיע הקץ לא עיכבן המקום כהרף עין".

והחידוש שבזה – ע"פ ביאור כ"ק מו"ח אדמו"ר⁵ בפירוש מאמר ההגדה "ברוך הוא שהקב"ה חישב את הקץ לעשות", דלכאורה,

(1) שמו"ר פט"ו, יא.

(2) מיכה ז, טו.

(3) ר"ה יא, רע"א.

(4) מכילתא ופרש"י בא יב, מא. מכילתא שם, מב.

(5) סה"מ תש"ח ע' 151.

מהו העילוי והשבח בקיום ההבטחה ("ברוך שומר הבטחתו לישראל") לגאול את ישראל? והביאור, "דהנה נתאוהו הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים", ע"י עבודת הבירורים של התחתונים, שיש לו ית' כביכול תענוג גדול בעבודה זו, וא"כ הרי ח"ו ה' יכול להיות ענין זה בלי קץ וגבול, הנה זהו השבח וההילול ברוך הוא שהקב"ה חשב את הקץ לעשות, שיהי' קץ וגבול לעבודת הבירורים שבדרך מלחמה בגלות ובשעבוד".

ובפרטיות יותר:

איתא בכתבי האריז"ל⁶ שבגלות מצרים ביררו ישראל ר"ב ניצוצים מרפ"ח הניצוצים שנפלו בשבירת הכלים כו', שזהו מ"ש⁷ "וגם ערב רב עלה אתם", ר"ב ניצוצים, ולא נשאר לברר כי אם פ"ו ניצוצים, בגימטריא "אלקים".

והגע עצמך:

העבודה דבירור הניצוצים שנפלו בשבירת הכלים דעולם התווהו היא – תכלית ומטרת בריאת סדר ההשתלשלות דעולם התיקון, ובגלות מצרים פעלו ישראל את עיקרה ורובה של עבודה זו, ר"ב ניצוצים מתוך רפ"ח ניצוצים.

ומכיון שכן, הרי, אילו ה' הקב"ה מעכב את ישראל בגלות מצרים עוד משך זמן – היו משלימים את בירור כל רפ"ח הניצוצים דעולם התווהו, אשר, עי"ז היתה נשלמת תכלית ומטרת הבריאה.

ואעפ"כ, "כיון שהגיע הקץ לא עיכבן המקום כהרף עין" – בהתאם לרצונם של ישראל, שטענו, שמוותרים על ההבטחה ד"ואחרי כן יצאו ברכוש גדול"⁸ (ה"רכוש" דבירור ניצוצי הקדושה), מכיון שרוצים לצאת

בעצמם מהגלות ("ולואי שנצא בעצמנו") תיכף ומיד⁹, "דאלאי גלות!"... ואכן פעלו זאת, כאמור, ש"לא עיכבן המקום כהרף עין".

ג. ובנוגע לאופן הגאולה:

הגאולה ממצרים היתה גאולה בפועל ובפשטות – לא רק גאולה בנוגע למעמד ומצב הרוחני וכיו"ב, כי אם, גאולה כפשוטה ממש, שכל בני" יצאו מארץ מצרים כדי ללכת לקבל את התורה [כמ"ש¹⁰ "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה", אשר, נוסף לכך שקבלת התורה היא "הזכות העומדת לישראל"¹¹ לצאת ממצרים, הרי, גם התכלית והמטרה דיצי"מ היא – קבלת התורה], ותיכף ומיד – להכנס לארץ ישראל, כמ"ש¹² "והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים וגו' והבאתי אתכם אל הארץ".

ונקודת הענין – שלפני היציאה ממצרים היו כבר בני" במעמד ומצב נעלה כו', ואעפ"כ, ה' צורך בגאולה כפשוטה ממש:

בנוגע לשעבוד מצרים – הרי "בראש השנה בטלה עבודה מאבותינו במצרים"³, כלומר, חצי שנה לפני יציאת מצרים לא ה' כבר שעבוד מצרים.

ולא עוד, אלא שלאחרי כן ניתוסף עוד יותר בביטוש דמצרים ע"י המכות כו', עד להתראה ע"ד מכת בכורות, אשר, מלבד הביטוש בעצם ההתראה על המכה הכי קשה, ה' בה ביטוש מיוחד בנוגע לפרעה מלך מצרים – שאמר לו משה "וירדו כל עבדיך אלה אלי והשתחו לי" (כולל "פרעה בעצמו")¹³, אשר, דברים אלו שמע פרעה מלך מצרים, "געהערט און דעהערט"...

(9) ברכות ט, סע"א ואילך.

(10) שמות ג, יב.

(11) פירוש"י עה"פ.

(12) וארא ו, ו-ח.

(13) בא יא, ח ובפרש"י.

מקומו של ה"אוהל מועד"

וענין זה הוא בהדגשה יתירה כשנמצאים ב"אוהל מועד", "בית ועד למבקשי ה'", שבבית-הכנסת ובית-המדרש דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שבו עסק בתורה עבודה וגמ"ח במשך עשר שנים האחרונות בחיים חיותו בעלמא דין, ו"קדושה לא זזה ממקומה" – ה"ז מקום מסוגל ביותר להתגלות ד"אוהל מועד" בבית המקדש השלישי, בגאולה האמיתית והשלימה. (משיחת ש"פ ויקהל-פיקודי ה'תנש"א - בלתי מוגה)

משה רבינו שבדורנו פעל כבר את הענין ד"ויקהל"

משה רבינו שבדורנו, נשיא הדור, פעל כבר את הענין ד"ויקהל" ("עמדו הכן כולכם") – בין אם רוצים בכך ובין אם לאו, ח"ו; הברירה היחידה היא – לבעוט ולקלקל ח"ו... או שלא לתקן עכ"פ. אבל מובן וגם פשוט שאף א' לא יבחר בדרך זו, אלא בודאי ישתדל למלא ולהשלים את עבודתו הפרטית, כך שלא יפקד מקומו ח"ו.

(משיחת ש"פ ויק"פ ה'תשמ"ה - בלתי מוגה)

אלו שיושנים – יטלו ענני שמיא עם מיטותיהם...

[. .] תיכף ומיד ממש זוכים לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו – "ארו עם ענני שמיא". ואלו שיושנים וחולמים על ענינים אחרים – יטלו ענני שמיא עם מיטותיהם... כך, שיוכלו להמשיך ולישון במנוחה על "ענני שמיא"... וכשיתעוררו משנתם, יתפסו שעוסקים בענין אחר לגמרי (לא בענינים שחולמים אודותם...) – שעומדים בארצנו הקדושה, בירושלים עיר הקודש, ובבית המקדש!

(משיחת ש"פ ויק"פ, פ' פרה, מבה"ח ניטן ה'תשמ"ח - בלתי מוגה)

השליח שבא לכל חסיד בחלוס ודוחף אותו לפעול בהפצת המעיינות

עליו לדעת שכל דבר שהקב"ה נותן לו, הכוונה בזה לעשות דירה לו ית'. וכידוע הסיפור עם חסיד של אדמו"ר הזקן (נדפס בהתמים), שכאשר הרויח במסחרו יותר מהרגיל, ידע בוודאות שהכסף לא מיועד אליו אלא תיכף יבוא ה"משולח" של הרבי, ועליו לתת לו את הכסף כדי שיביא זאת לרבי. הוא ידע שאם הרויח במסחרו באופן בלתי רגיל, בודאי שעליו למסור זאת לרבי.

– ישנו שליח של כ"ק מו"ח אדמו"ר, הנמצא בתוך כל חסיד שלו, ודוחף אותו ("ער טורקעט אים"), ובאם הוא נרדם אז הוא בא אליו בחלוס, וטוען כלפיו: מה עשית היום, אתמול ושלושום, בשביל הפצת המעיינות!

(משיחת ש"פ ויקהל ה'תשל"ו - בלתי מוגה)

(6) כנפי יונה ח"ג סנ"ו. הובא במגלה עמוקות אופן

נח. וראה תו"א בא ס, ג. ובכ"מ.

(7) בא יב, לח.

(8) לך דן טו, יד.

פוסק הבעש"ט: "שם הוא נמצא" – בגאולה השלימה!

[. .] ידוע תורת הבעש"ט ש"במקום שמחשבתו של אדם שם הוא נמצא"; והיות ש"סוף מעשה במחשבה תחלה", והמחשבה תחלה שלו נמצאת במקום הגאולה האמיתית והשלימה, אזי שם הוא נמצא – בגאולה האמיתית והשלימה!

ובמילים פשוטות: כאשר יהודי "במחשבה תחלה" שלו חושב וטוען שרצונו במשיח עכשיו תיכף ומיד, ובכל רגע ורגע רצונו במשיח מיד באותו הרגע ללא שום דחי' למחר או אפי' לרגע אחד וכיו"ב ח"ו, אלא מיד באותו הרגע חושב על משיח וחפץ בו; ואפילו בשבת אינו עורך שום חשבונות כיצד יבוא משיח, דלכאורה ישנו ענין התחומין וכו', ואינו חושב מה הי' עם אלי' הנביא בערב שבת – לא משום שאינו בקיא בגמרא או בכל הפרטים בזה – אלא כיון שאינו עורך שום חשבונות ורוצה משיח עכשיו תיכף ומיד – פוסק הבעש"ט: "שם הוא נמצא" – בגאולה האמיתית והשלימה!

(משיחת ש"פ ויקהל-פקודי, פ' החודש, מבה"ח ניסן ה'תשמ"ג - בלתי מוגה, תרגום חפשי)

כאשר משיח יבוא הוא יתבע: "אלה פקודי המשכן?"

[. .] בקרוב ממש יבוא משיח, ואזי הם (השלוחים) יהיו הראשונים שילכו לקבל את פניו, ו"נערים פני זקנים ילבינו" – הם יסחבו איתם את כל האחרים...

כאשר משיח יבוא הוא לא ידע משום קונצים, אלא יתבע – "אלה פקודי המשכן?" תרשום לי על פתק: כמה חסידים עשית שיהיו חסידים של הרבי!... על כמה יהודים פעלת שילמדו חת"ת?... על כמה יהודים פעלת שיבואו לומר את כל התהילים בשבת מברכים!!... (קטע משיחת ש"פ פקודי, מבה"ח אד"ש ה'תשכ"ז - בלתי מוגה)

"שאלה" על הרמב"ם

ומה שישנה השאלה: הרי כבר דובר כו"כ פעמים אודות זה שיכולים וצריכים להביא את משיח "נאו", ואודות ההוספה בהתעסקות במבצעים ובכל התרי"ג מצות וכו', ולשם מה צריכים שוב לייגע יהודים ("מאטערן אידן") ולא לתת להם לישון, ע"י עשיית התוועדות נוספת ושוב לדבר ע"ז, הרי אלו ענינים שכל אחד מבין לבד?

– אלא שזוהי "שאלה" על הרמב"ם: הרמב"ם הוא זה שזועק לכל יהודי – בתור הלכה לדורות – פעם אחת ועוד פעם ושוב פעם: הסתכל ותראה – בכל רגע ורגע ("לעולם", "כל השנה כולה") אתה יכול להכריע את עצמך ואת כל העולם ולהביא תשועה והצלה עבורך ועבור כל העולם!!

(משיחת ש"פ פקודי, פ' שקלים ה'תשד"מ - בלתי מוגה)

ומכיון שכן, היו ישראל יכולים להמשיך ולהשאר במצרים, בארץ גושן – במעמד ומצב של חירות משעבוד מצרים,

ופרעה הי' מסכים לכך – שהרי גם לאחר ש"בטלה עבודה מאבותינו" (ובמילא בטלה התועלת מעבודתם של ישראל), לא הסכים פרעה לשלחם מארצו, וטעם הדבר – בפשטות – בידעו ש"מברכתו של יעקב ואילך הי' פרעה בא אל נילוס והוא עולה לקראתו ומשקה את הארץ"¹⁴, היינו, שהשפעת המזון לכל ארץ מצרים באה מברכתו של יעקב, ומזה הבין, שעצם העבודה שבני' יושבים בארצו פועלת המשכת ברכה כו' לארץ מצרים, עד לשלימות מלכותו באופן ד"מושל בכיפה"¹⁵, ומכיון שכן, הי' מסכים לכל תנאי, ובלבד שבני' ישארו בארצו.

ואעפ"כ, הוצרכה להיות הגאולה ממצרים כפשוטה ממש – לא רק חירות משעבוד מצרים, אלא יציאה מארץ מצרים בפועל ממש.

ד. ויש להוסיף בזה:

נוסף לביטול שעבוד מצרים החל מר"ה, ניתוסף עילוי הכי גדול אצל בני' בר"ח ניסן – שנאמרה להם פרשת החודש, "החודש הזה לכם ראש חדשים וגו'", "מצוה ראשונה שנצטוו ישראל", עד כדי כך, שיש סברא בתורה ש"לא הי' צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם, שהיא מצוה ראשונה שנצטוו ישראל"¹⁶, היינו, התחלת ענין התורה.

[. .] ומכיון שכן, יכלו בני' להשאר במצרים לא רק במצב של חירות משעבוד, אלא גם במצב שיש להם גם את התחלת העילוי דתורה, "מצוה ראשונה שנצטוו ישראל"

(14) פרש"י ויגש מז, יו"ד.

(15) ראה מכלתא בשלח יד, ה. ועוד. וראה תו"ח לך לך צב, א.

(16) פרש"י בהתחלת פירושו עה"ת.

(לאחרי שלימות הבירור והזינוך ד"כור הברזל"¹⁷).

ואעפ"כ, נגאלו ויצאו ממצרים לגמרי, גאולה ממצרים בפועל ממש, וטעם הדבר – מכיון שהיו צריכים לקבל את התורה ("בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה"), אשר, גם החידוש דמ"ת מתבטא בפעולת התורה בנוגע למעשה בפועל ממש, שהרי "קיים אברהם אבינו את התורה כולה עד שלא ניתנה"¹⁸, "אברהם זקן וישב בישיבה", וכן יצחק ויעקב¹⁸, עד לתכלית העילוי דעבודתו של אברהם אבינו, "אברהם אוהבי"¹⁹, כולל העילוי ד"האבות הן הן המרכבה"²⁰, אלא, שבמ"ת נתחדשה פעולת התורה בעולם בפועל ממש²¹, ובהתאם לכך, גם היציאה ממצרים (ההכנה למ"ת) הוצרכה להיות כפשוטה בפועל ממש.

ה. ומזה מובן גם בנוגע ליציאה מגלות זה האחרון – "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות":

בנוגע לזמן הגאולה – מכיון ש"כלו כל הקיצין"²², הרי, בודאי צריכה להיות הגאולה תיכף ומיד, "לא עיכבן המקום כהרף עין", ובלשון הידוע²³ – "לאלתר לגאולה", והרי הפירוש ד"לאלתר" הוא – לא מחר, אלא תיכף ומיד.

ובנוגע לאופן הגאולה – לא רק ברוחניות כו', כי אם, גאולה האמיתית והשלימה כפשוטה, בפועל ממש, למטה מעשרה טפחים.

(17) ראה תו"א יתרו עד, סע"א ואילך. ובכ"מ.

(18) יומא כח, ב. קידושין פב, א – במשנה.

(19) ישע"י מא, ח.

(20) ב"ר פמ"ז, ו. פפ"ב, ו.

(21) ראה לקו"ש חט"ז ע' 212 ואילך. ושי"נ. ועוד.

(22) סנהדרין צז, ב.

(23) ב"קול קורא" שנדפסו ב"הקריאה והקדושה"

דשנת תש"א, תש"ב. ועוד.

וכו' וכו', ובמילא, הוא מצדו יכול לשבת במנוחה "תחת גפנו ותחת תאנתו", ולעסוק במשא ומתן כו', באופן המותר ע"פ התורה.

ולא עוד, אלא שגם כאשר מנגנים וצועקים כו' ע"ד הגאולה, הן ע"י הדיבור והניגון בפה והן ע"י שמטפחין בידים – אין זה אלא מן השפה ולחוץ, וכנראה, גם מן הידים ולחוץ...

וא"כ, נשאלת השאלה, כאמור, מהי התועלת בכך שמדברים על זה עוד הפעם ועוד הפעם – מלבד ה"תועלת" שיתוספו ל"מדף" עוד כמה דפים ("פיידזש"ס) מרשימת הדברים, ובהדגשה – "דפים", ולא "עמודים", שכן, ענינו של "עמוד" הוא להעמיד את הדבר שעומד על גביו, משא"כ בנדוד"ד כו'. ופשוט, שאין כוונת הדיבור בשביל ה"תועלת" ד"אני את נפשי הצלתי", בבחינת "א צדיק אין פעלך"...

והמענה לזה – ע"פ פס"ד הרמב"ם²⁸ שע"י קיום "מצוה אחת", "הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה", ובמילא, יתכן שדיבור זה גופא יהי "המצוה אחת" שע"י תבוא הגאולה האמיתית והשלימה.

ועוד וג"ז עיקר – ובהקדמה:

אי משום הא (שעצם הדיבור בזה יהי "המצוה אחת" שתביא את הגאולה) – יכולים להסתפק במחשבה בלבד, שהרי גם מחשבה טובה היא מצוה כמו דיבור טוב, וא"כ, כוונת הדיבור בזה היא – שמא כולי האי ואולי יפעלו הדברים על מישהו מהשומעים, שיתחיל לעשות משהו, ויעורר עוד כמה וכו'.

(והוסיף בחיך מר:): אינני "תמים" כל כך לחשוב שבפעם הזו יפעלו הדברים את פעולתם... אבל, מכיון שמדובר אודות ענין של פיקוח-נפש, הרי, חובה לעשות את הכל

ובכל זה ישנו – כאמור – "שטורעם" מיוחד בש"ק זה, שבו מודגש ביותר ענינו של ר"ח ניסן – שבת מברכים ר"ח ניסן, פ' החודש, ופרשת השבוע שבה מדובר ע"ד מעלת ר"ח ניסן – "ר"ח של גאולה".

ו. אמנם, בכל האמור לעיל – מתעוררת שאלה:

מהי תועלת הדיבור בכל זה – לאחרי שכבר דובר בזה פעמים רבות, התועדות לאחרי התועדות כו', וללא הזזה כלל, עד כדי כך, שלא נגע ולא פגע?...!

מדברים ללא הרף ע"ד הגאולה – כמפורש בתושב"כ ותושבע"פ, ובלשון הרמב"ם²⁴ "שכל הספרים מלאים בדבר זה", ומדגישים ש"כלו כל הקיצין", עד לקץ האחרון שנתגלה ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בהכרתו הידועה "לאלתר לגאולה" – וללא כל תועלת!

למרבה הצער והכאב וכו' – הטענה אינה על כך שהפעולה בזה אינה במלוא המרץ והחיות, אלא באופן ד"קדירא דבי שותפי²⁵, שאינה דומה אופן הפעולה כשישנו שותף נוסף לגבי אופן הפעולה בדבר שהוא הבעה"ב היחידי;

הטענה היא על העדר הפעולה לגמרי – גם לא באופן של "קדירא דבי שותפי", ואפילו לא באופן שיש שותפים רבים, שכל א' מהם נוקף אצבעו, אפילו "אצבע קטנה", שגם עי"ז יכולים להעלות אבן גדולה לירושלים כדי לעלות לרגל באופן ד"לא יראה את פני ה' ריקם"²⁶ (כסיפור המדרש²⁷) – שהרי בנדוד"ד גם "אצבע קטנה" לא נקפו!

בענין זה נעשה כאו"א "עניו הכי גדול", באמרו, "מי אני ומה אני", ישנם גדולי ישראל,

(24) הל' מלכים פי"א ה"ב.

(25) עירובין ג, סע"א. וש"נ.

(26) פ' ראה טז, טז.

(27) קה"ר בתחלתו. וש"נ.

המסירות והתוקף וכו', אבל ביחד עם זה, אי-אפשר לשקוט ולשבת בשלווה עד שהקב"ה ירצה להביא את הגאולה, אלא יהודי צריך לעשות את כל התלוי בו כדי למהר ולזרז את הגאולה, ועד שעומד מוכן, "עמדו הכן כולכם", לצאת מהגלות לגאולה האמיתית והשלימה.

אפילו אינם-יהודים מבחינים שיהודי מוכן לגאולה

וענין זה – עמידה בתנועה שהוא מוכן לגאולה – ניכר אצלו בגלוי כל כך עד שאפילו אינו-יהודי מבחין בכך, כפי שהי' ב"ימי צאתך מארץ מצרים", שכאשר אינו-יהודי הביט דרך החלון לתוך ביתו של יהודי, ראה שהיהודי ובני ביתו אוכלים קרבן פסח "בחפזון", כאשר מתניהם חגורים נעליהם ברגליהם ומקלם בידם, מכיון שעומדים "מזומנים לדרך", לצאת ממצרים (כפי שידעו גם המצריים שבנ"י מתכוננים לצאת ממצרים), וכמו כן בימינו אלו – שאפילו אינם-יהודים מבחינים בכך שיהודי עומד מוכן לגאולה.

ובל' הכתוב בקאפיטל פ"ג בתהלים: "אלקים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקוט א-ל"⁷, היינו, שלא מסתפקים בקיום התומ"צ, אלא מבקשים ודורשים מהקב"ה לצאת מהגלות, ובמילא, עומדים מוכנים לרגע שבו יזכו כבר לצאת מהגלות, וכאמור, שענין זה ניכר בגלוי גם לעיני כל עמי הארץ, כסיום הקאפיטל: "וידעו כי אתה שמך ה' לבדך עליון על כל הארץ".

ונמצא, שההוראה שלמדים מפ' החודש היא בב' קצוות:

מצד אחד – גם ברגעי הגלות האחרונים נמצא יהודי במצב של גאולה, "ראש חודש של גאולה", ועד שהדבר ניכר אפילו באכילתו – דרך חירות; וביחד עם זה – חפץ ומשתוקק ביותר וממתין בקוצר רוח לגאולה כפשוטה, עד שעומד מוכן ומקלו בידו... לצאת מיד מהגלות אל הגאולה.

והוראה זו – יש לקחת מהקריאה בתורה בפ' החודש על כל השנה כולה, והעיקר – ליישמה בפועל ממש, ובלשון הידוע⁸: "קב"ה אסתכל באורייתא וברא עלמא בר נש אשתדל באורייתא ומקיים עלמא", הן בנוגע לעולם הפרטי שבו, והן בנוגע לכללות העולם – שהרי "כל אחד ואחד חייב לומר בשבילי נברא העולם"⁹, ופשוט, שאין הכוונה בזה שיבוא לרגש של גאווה ח"ו, אלא אדרבה – שידע את גודל האחריות המוטלת עליו, שביכלתו ובכחו לפעול ענין של גאולה בעולם כולו, כפס"ד הרמב"ם¹⁰: "עשה מצוה אחת הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה".

ועי"ז זוכים תיכף ומיד לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו – "לא עיכבן המקום כהרף עין", ובלשון הרמב"ם¹¹: "מיד הן נגאלין", במהרה בימינו ממש.

(משיחת ש"פ ויקרא, פ' החודש, ר"ח ניסן ה'תשמ"ה - בלתי מוגה)

(7) פסוק ב.

סנהדרין פי"ב ה"ג.

(8) זח"ב קסא, רע"ב.

(10) הל' תשובה פ"ג ה"ד.

(9) סנהדרין לז, סע"א – במשנה. וראה רמב"ם הל' שם פ"ז ה"ה.

(28) הל' תשובה פ"ג ה"ד.

ההוראה מפרשת החודש איך להתכונן לביאת משיח

"מתניכם חגורים נעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם" (פ' החודש)

בפרשת החודש נתבאר פרטי הענינים דאכילת הפסח: "וככה תאכלו אותו מתניכם חגורים נעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם ואכלתם אותו בחפזון"¹, "מזומנים לדרך"², כלומר, שאכילת הפסח היא באופן שעומדים מוכנים להגאל ממצרים, עד ש"מתניכם חגורים נעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם", כך שמוכנים לצאת ממצרים **תיכף ומיד** באותו רגע שבו יקבלו את הידיעה ש"הגיע הקץ", שאז "לא עיכבן המקום (אפילו) כהרף עין"³, ובודאי שמצדם הם לא יתעכבו "כהרף עין", שכן, עוד מקודם לכן עמדו מוכנים לגאולה.

וההוראה מזה – בפשטות:

יהודי יכול לחשוב שמכיון שהגאולה תהי' רק ברצונו של הקב"ה, וכפתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בשם אביו כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע (שהי' בנו יחידו וממלא מקומו)⁴: "לא מרצוננו גלינו מארץ ישראל, ולא בכחותינו אנו נשוב כו' אבינו מלכנו כו' הוא יתברך יגאלנו כו'" – אין לו מה לעשות בקשר ליציאה מהגלות, כך שבינתיים יכול לישון... ובמקרה הטוב ביותר – לעסוק בלימוד התורה וקיום המצוות, שהרי אין לך דבר גדול יותר מזה, ומה גם שבעת עסקו בעניני קדושה, תורה ומצוותי, נמצא אז במצב של גאולה רוחנית.

ועל זה באה ההוראה מאופן אכילת קרבן פסח – שכאשר בני" קיימו את ציווי הקב"ה "ואכלו את הבשר בלילה הזה צלי אש ומצות על מרורים יאכלוהו", קיימו זאת באופן ד"מתניכם חגורים נעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם", כלומר, שלא הסתפקו בקיום ציווי הקב"ה, ובפרט ציווי הקשור עם ענין של חירות (אכילת קרבן פסח ובאופן ד"צלי אש"), אלא **ציפו והמתינו בקוצר רוח** לרגע הנכסף שבו יגאלו ויצאו ממצרים, עד שעמדו מוכנים – "מתניכם חגורים גו' ומקלכם בידכם" – להגאל ולצאת ממצרים.

ומזה מובן גם בנוגע ליציאה מגלותנו זה – "כימי⁵ צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות": גם כאשר יהודי לומד תורה ומקיים מצוות בשלימות – אינו יכול להסתפק בכך, אלא צריך **להמתין ולצפות בקוצר רוח** לגאולה האמיתית והשלימה, עד כדי כך, שחוגר מתניו ונועל את רגליו ונוטל את מקלו בידו, **ועומד מוכן** – "עמדו הכן כולכם"⁶ – לרגע שבו תבוא הידיעה ש**משיח בא**... ואז יצא מיד מהגלות אל הגאולה!

מובן וגם פשוט שגם ברגעי הגלות האחרונים צריכים ללמוד תורה ולקיים מצוות בכל

(1) בא יב, יא.
 (2) פרש"י עה"פ.
 (3) פרש"י שם, מא.
 (4) לקו"ד ח"ד תרצב, א. סה"מ קונטרסים ח"א קעה, ב.
 (5) מיכה ז, טו.
 (6) סה"מ קונטרסים ח"ב שצז, ב. אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"ד ר"ע רעט.
 מוהרי"צ ח"ד ר"ע רעט.

גם על הספק וספק ספיקא, אפילו אלף ספיקות! ולכן, ממשיכים לדבר בזה מתוך עקשנות כו', שמא כולי האי ואולי יפעלו הדברים את פעולתם.

ז. ויה"ר **שמהדיבור** ע"ד הגאולה, ובפרט ב"עת רצון" שבה מודגש הענין ד"ר"ח של גאולה" – נזכה תיכף ומיד **למעשה** הגאולה בפועל ממש,

וכאמור, תיכף ומיד, עוד לפני ר"ח ניסן, בעיצומו של יום השבת,

– ובפרט ש"כל מלאכתך עשוי"²⁹, כולל המלאכה ד"מעשינו ועבודתינו" הפועלת את הגאולה³⁰, שגם מלאכה זו **"עשוי"** –

(29) מכילתא ופרש"י יתרו כ, ט. שו"ע אדה"ז או"ח הל' שבת סש"ו סכ"א.
 (30) תניא רפ"ז.

ובדרך ממילא יהי' ר"ח ניסן דשנת תשמ"ז – "ר"ח של גאולה", עד לגאולה באופן של "נסי נסים", כמרומז בב' נו"נין שבתבת "ניסן"³¹,

ולא עוד, אלא שר"ח ניסן גופא יוקבע באופן של קידוש החודש ע"י ב"ד הגדול שבירושלים,

ולאח"ז יתחילו ההכנות להקרבת הפסח בל"ד ניסן – בביהמ"ק השלישי, בירושלים עיר הקודש, בהר הקודש ובארצנו הקדושה,

כן תהי' לנו – בפועל ממש, למטה מעשרה טפחים, בפשטות ממש.

(31) ראה ברכות נז, רע"א ובחדא"ג מהרש"א שם.

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ג הרה"ח ר' **חיים משה יהודה** בהר"ר **ירמיהו הכהן ולאה** ע"ה **בלוי**

מו"ל כת"י הראשונים, רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך יובל שנים, וזיכה אלפים במצוות תפילין ומוזוה נפטר ג' אייר ה'תשס"ג, לסדר "אמור אל הכהנים"

ולע"נ זוגתו הרבנית **חנה חי' הנה** בת ר' **מאיר שמריהו ורחל** – נפטרה י"ג כסלו ה'תשמ"ג

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

מוקדש לעילוי נשמת ר' **יהודה** ב"ר **צבי הירש** ע"ה **סטראל** – נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"נ זוגתו **טשרנא גיטל** בת ר' **יעקב** ע"ה – נפטרה ביום ה' טבת

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

נדבת בנם – יבלחט"א – הרה"ח **שמואל סטראל** ומשפ' שיחיו

"חלינו הוא נשא"

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"*

א. [.] בזה גם תובן מעלתו של משיח, עליו נאמר¹ "חלינו הוא נשא ומכאובינו סבלם גו' והוא מחולל מפשעינו מדוכא מעונותינו":

משיח עומד ביחד עם בני ישראל ומשתמש בכל עניניו בכדי לסייע לבני כפי שהם **במצבם**, שלכן אומרים "והוא מחולל מפשעינו מדוכא מעונותינו" מכיון שהוא נמצא ביחד עם בני לעזור להם במצבם, עד לכח הדיבור שבפה - נצללו לאמירת נגלה וחסידות לכל בני, כשם שראו זאת אצל בעל ההילולא,

וכפי ששאלו² את כ"ק מו"ח אדמו"ר: רבי, אפילו אם יש איזה טענות אליכם ורוצים להעניש אתכם - מדוע צריכים להשתמש בעונש לענין הדיבור דוקא? הרי זה ענין שהשתמשתם בו כל חייכם להפצת היהדות במסירת נפש בממונו ובנפשו, והצלחתם בזה ועשייתם לו ית' דירה בתחתונים, ומדוע העונש צריך-להיות בענין שלגמרי מסרתם אותו להקב"ה?

אלא זהו הענין ד"חלינו הוא נשא", כפי שהי' אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר.

ובדוגמת דברי הגמ'³ על משיח שהוא "יתיב ביני עניי סובלי חלאים . . שרי חד ומתיר חד", היינו שבכל פעם קושר רק פצע אחד ולא שניים - כדי שכאשר ישראל יעשו תשובה "ומיד הן נגאלין"⁴ יוכל משיח לבוא מיד בלי להתעכב אף רגע מיותר; ולכאורה איך מגיעים פצעים למשיח?

אך הענין הוא ש"עמו אנכי בצרה"⁵: כמו שכל היהודים סובלים כך גם משיח סובל, ולא בענינים שאצלו הם נחשבים לסבל ("א מאטערניש"), אלא בענינים שאצל יהודי פשוט נחשבים לסבל, שהרי ישנם אנשים כאלו שאין להם שום שייכות לרוחניות, ואצלם תופס מקום רק מה שרואים בגשמיות, וגם איתם צריך להיות ביחד במצבם⁶.

הגם שישנו הענין דעבודת פרך ברוחניות - "בחומר דא ק"ו ובלבנים דא לבון הלכתא"⁷ כמובא בתורה אור⁸, אעפ"כ כיון שישנם כאלו שאינם יודעים מכל הענין הזה, וגם אם

(* השיחה מובאת בקשר עם קביעות שבת זו בימי החודש - כ"ז אדר. חלקה הראשון נדפס ב"יחי המלך" תשס"ו ע' 3 ואילך.

ולמעשה שאמירתה הי' שבוע לאחר (ובקשר עם) סיום כתיבת ס"ת לקבלת פני משיח צדקנו בערב יו"ד שבט תשל"ע ע"י כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א.

(1) ישע"י נג, ד-ה. עוד ע"ז ראה בסה"ש תנש"א ח"ב ע' 491 ואילך.

(2) בהבא לקמן ראה סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 292 ואילך.

(3) סנהדרין צח, א ורש"י. וראה סה"ש תנש"א שם ע' 496-7.

(4) רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה.

(5) תהלים צא, יד.

(6) ראה סה"ש שם: "מוודגש עוד יותר בשמו של משיח (הגואל) שנקרא בשם מצורע (סנהדרין צח, ב ובפרש"י) - "מצורע של בית רבי", ש"יתיב ביני עניי סובלי חלאים", "מנוגעים, והוא נמי מנוגע" - **משיח נמצא בעולם בזמן ומקום הגלות**, ובמצב של גלות, שסובל תחלואי הגלות [.] ומצפה בקוצר רוח ובכיוון עיניים להתגלות".

(7) זח"ג רכט, ב.

(8) ר"פ שמות (מט, א). וראה תו"ח שם (קלא, ב). אה"ת שם (ס"ע ז' ואילך).

יודעים אינם מבינים כיצד מתייגעים בקל-וחומר - הם יודעים שצרה פירושה דוחק בפרנסה או פצע כפשוטו, הנה גם להם מראה משיח ש"עמו אנכי בצרה".

זוהי מעלתו של משיח שהוא עומד ביחד עם כל בני ישראל במעמדם ומצבם.

ה. זוהי גם הוראה לכל אחד ואחד:

עם מי שרק נפגשים, צעיר או זקן, איש או אשה - יש לפעול איתו כפי שעומד במצבו הוא.

ועי"ז יוצאים ממצרים, ש"כל הגלויות נקראו ע"ש מצרים"⁹, ובאים לגאולה העתידה עלי' נאמר¹⁰ "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", היינו שאפילו לגבי מצרים יהיו אלה פלאות,

זוהי יהי' בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש, ו"שמחת עולם על ראשם"¹¹!

(משיחת ש"פ בשלח, י"ז שבט ה'תש"ל - בלתי מוגה)

(9) ב"ר פט"ז, ה.

(10) מיכה ז, טו.

(11) ישע"י לה, י. שם נא, יא.

העילוי דיום כ"ז אדר

ויה"ר שקבלת החלטות טובות בכהנ"ל תביא תיכף את השכר האמיתי - גאולה האמיתית והשלימה, ביום הש"ק זה, כ"ז¹¹⁰ אדר ה'תש"נ.

(110) להעיר מהעילוי דיום כ"ז - אותיות "זך", כולל גם זיכך ובירור וצירוף, כמ"ש בנוגע לזמן הגאולה "יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים" (דניאל יב, יו"ד), אשר, שלימות הזיכך והצירוף הוא עי"ז שמגלים כוונת הצמצום וההעלם דשם אלקים גופא.

ויומתק יותר - שיום כ"ז (זך) בא לאחרי יום כ"ו, בגימטריא הוי', היינו, שסדר העבודה הוא שתחילה נעשה גילוי שם הוי' (צמצום בשביל הגילוי), ולאח"ז מגלים כוונת הצמצום וההעלם דשם אלקים.

(משיחת ש"פ ויקהל-פקודי, פ' החודש, מבה"ח ניסן ה'תש"נ - מוגה)

מתוך ההשלמות לשיחה זו (בלתי מוגה):

וכאמור, ענין זה הוא בהדגשה יתירה בשנת נסים, ובפרט לאחרי שכבר עברו כמה חדשים בשנת נסים, ועומדים כבר בסיום תקופת החורף, לאחרי חודש כסלו, וימי החנוכה שבו, כולל גם זאת חנוכה שהוא בחודש טבת, "ירח שהגוף נהנה מן הגוף", ולאחרי חודש שבט (כולל ובמיוחד העשירי שבו), שמרמז על מ"ש "וקם שבט מישראל" ("זה מלך המשיח"), עד לכ"ז אדר - "זך", זיכך וצירוף, "יצרפו רבים", עד ש"המשכילים יזהירו כזה הרקיע", דקאי על כל חסיד וכללות החסידים, שעוסקים בלימוד והפצת פנימיות התורה, "בהאי חיבורא דילך כו", ועד ידם - כאו"א מישראל וכללות ישראל.